

Windows 7

**Az operációs rendszer
kellékei**

Dr. Pétery Kristóf

Merca**tor**
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-573-6

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2010
© Mercator Stúdió, 2010

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
T/F: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	6
KELLÉKEK	8
Bevezetés	8
Alapértelmezett programok.....	11
Minialkalmazások tára	11
Futtatás.....	13
Parancssor	14
Jegyzetömb	15
Paint	19
Sticky Notes.....	32
Számológép.....	34
Az alapműveletes számológép	36
A tudományos számológép	36
A programozó számológép.....	38
A statisztika számológép	38
Előzmények kezelése	39
Szinkronizáló központ.....	40
Távoli asztali kapcsolat.....	41
Windows távsegítség.....	42
Windows Intéző	43
WordPad.....	43
Mozgás a szövegben.....	45
Kijelölések	46
Szövegrészek mozgatása.....	48

Formázások.....	48
Címjegyzék, Outlook Express.....	51
Kapcsolat a Vágólap és az alkalmazások között	51
Windows Update	53
XPS-megjelenítő.....	54
Tábla-PC támogatás.....	55
Jegyzetfüzet használata	56
Kézírás felismerés	57
Matematikai beviteli panel	61
Multimédia alkalmazások.....	63
Hangerőszabályzó	63
Hangrögzítő	64
Képmetsző.....	65
Windows faxoló és képolvasó.....	65
Kapcsolódás kivetítőhöz	69
Kapcsolódás hálózati kivetítőhöz.....	70
Windows Media Center	71
Médialejátszó.....	73
Windows DVD-készítő.....	76
Windows Live	79
Windows Live Családbiztonság	80
Windows Live Fotótár	82
Windows Live Mail.....	92
Windows Live Messenger.....	99
Windows Live Movie Maker	103
Windows Live Writer	106
Windows Live SkyDrive	108
Könnyű kezelés	110
Képernyő-billentyűzet	111
Nagyító	111
Narrátor	112
Windows beszédfelismerés	113

Internet Explorer	113
Gyakran keresett webhelyek	119
Korábban felkeresett lapok megtekintése.....	123
Levelek küldése és fogadása	124
Információkeresés	125
Az Internet Explorer beállítása.....	129
RENDSZERESZKÖZÖK.....	132
Windows PowerShell	132
Windows Feladatkezelő.....	132
Erőforrás-figyelő	133
Feladatütemező	134
Karaktertábla	135
Sajátkarakter-szerkesztő	136
Számítógép	139
Számítógép-kezelés	139
Vezérlőpult.....	140
Rendszerinformáció.....	140
Rendszer-visszaállítás.....	142
Windows Áttelepítő.....	143
Lemezkarbantartó.....	144
Lemeztöredezettség-mentesítő	144

ELŐSZÓ

A Windows 7 rendszerrel szállított programok között számos, a mindennapi feladatok elvégzésére, a számítógép karbantartására és problémáinak elhárítására használható alkalmazást találunk. Ezeket a következőkben csak vázlatosan mutatjuk be. A programok a használatához szükséges információkat a kellő mélységben tartalmazó sűgővel rendelkeznek, ezek kezelése megegyezik a korábban ismertetettel.

A programok egy része lényegében keveset változott a korábbi Windows NT, Windows 2000, XP, Vista változathoz képest, más, igen hasznos programok pedig éppen a Windows 7 rendszerben jelentek meg.

Az operációs rendszer kellékei a legkönnyebben a **Start** menü **Minden program** ▶ **Kellékek** ▶ almenüben érhetők el, illetve a parancssorból (a **Start/Futtatás** párbeszédpanelről) is indíthatók.

A könyv rengeteg illusztrációt tartalmaz. Lehet, hogy ez „illetlen” dolog egy e-book esetében, ahol a fájlméret ezzel járó növekedése megnehezíti a könyv terjesztését, forgalmazását, azaz nehézkessé teszi a letöltést az internetről. A „túlillusztráltságra” azonban elfogadható magyarázatot ad, hogy amíg a Windows 7 magyar nyelvű változata mellett elkészítjük az angol nyelvű változatot használók számára szolgáló ismertetést, használható anyagot akartunk adni a magyartól eltérő nyelvi változatok felhasználói kezébe is. A különféle lokalizált változatok képernyőképei ugyanis egymás ikertestvérei, így a magyar nyelvű képernyők üzenetei hasznosan értelmezhetők a más nyelvi változatok magyar nyelvű felhasználói számára is.

A könyv terjedelmének csökkentése, a könnyebb kezelhetőség és az ármérséklés érdekében a fontosabb fejezeteket önálló kötetekben is megjelentetjük. Így a felhasználónak elegendő csak a számára érdekes állományokat letölteni, megvásárolni. A teljes kötet könyvsorozatként vagy „*Windows 7 Biblia*” néven is beszerezhető. A „*Biblia*” kifejezéssel a legteljesebb kiadásra, illetve arra utalunk, hogy csak ebben a kötetben egy olyan kiegészítést is közreadunk,

amelyet a többi kötet nem tartalmaz. Éspedig a kötet végén összefoglaljuk a hasznos webhelyeket. Ebben a linkgyűjteményben olyan webhelyekre mutató hivatkozásokat találunk, amelyeken értékes tartalomhoz, segéd- és oktatóanyagokhoz, segédprogramokhoz, fórumokhoz juthatnak, ehhez elegendő a megfelelő hivatkozásra kattintani.

Az első kötetben a rendszer alapjaival és újdonságaival, a második kötetben a Windows 7 rendszer alkalmazásához kapcsolódó legfontosabb és leggyakoribb fájl- és lemezkezelő parancsokkal, harmadik kötetben a rendszer testre szabásával, a negyedikben a mappa-, állomány- és lemezkezeléssel, a jelen, ötödik kötetben a hálózati kapcsolatokkal, diagnosztikával és hibaelhárítással, a hatodik kötetben az operációs rendszer kellékeivel foglalkozunk. Ezekon kívül kiadtunk egy hetedik kötetet is, amely példák, feladatok segítségével vezeti be az olvasót a Windows 7 használatába. E kötet címe: Windows 7, 100 leckében.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2010. március

Köszönettel

a szerző.

KELLÉKEK

A kellékek közt a Windows 7 operációs rendszerrel együtt szállított olyan hasznos alkalmazásokat tárgyalunk, amelyek megkönnyítik a számítógép kezelését, illetve a használati lehetőségeket külső, esetleg más fejlesztők által kidolgozott programok telepítése nélkül terjesztik ki. Ezen alkalmazások közül néhány a korábbi Windows verziók része volt, most a Windows Live webhelyről – ingyenesen – tölthetők le.

A kellékek tárgyalásánál a sorrend megválasztásakor figyelembe vettük a Windows által adott sorrendet, valamint a programok funkció szerinti csoportosítását. A Windows ugyanakkor maga sem következetes e programok alkalmazásában – egyeseket nyilván fontosságuk miatt több helyről, többféle módon is elérhetővé tett, bár ez nem újdonság azoknak, akik valamelyik korábbi Windows változattal már dolgoztak. Az ugyan néha kimondottan zavaró is lehet, ha ezeket a programokat, funkciókat másképpen nevezik, illetve a hasonló feladatokat többféle módon lehet végrehajtani...

Bevezetés

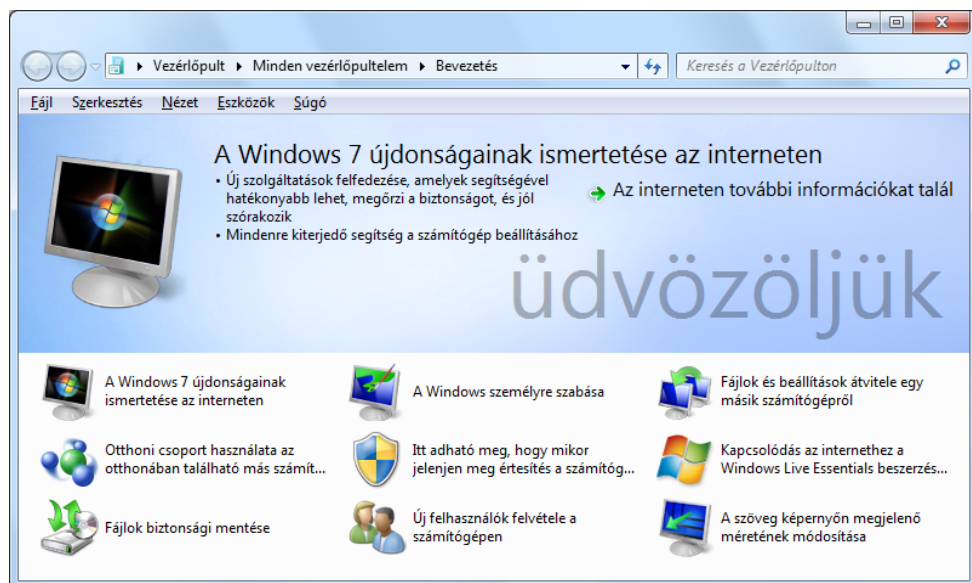

A Start gombra kattintás után megjelenő menüben találjuk a **Bevezetés** almenüt. Ennek parancsai azonnal végrehajthatók, de indíthatók a Start menü **Minden program ▶ Kellékek ▶ Bevezetés** parancssal, illetve a vezérlőpult **Bevezetés** ikonjával megjelenített ablakból is (lásd az 1-1. ábrát). Itt máris szembesülhetünk azzal, hogy a **Bevezetés** almenü rövid parancsneveit a **Bevezetés** ablakban hosszabban nevezik. A menüparancsok azonnal indulnak, ha rájuk kattintunk, ezzel szemben a **Bevezetés** ablakban előbb egy egyszoros leírást kapunk a funkcióról, majd egy külön (az ablak felső részén megjelenő) hivatkozásra kattintva indítható ugyanaz a parancs.

Ráadásul a **Bevezetés** almenü a Windows néhány napos használata után – mint ami betöltötte hivatását – eltűnik, hiszen a Start

menünek azon a helyén található, ahol a gyakran használt programok fordulnak elő. Tehát, ha a **Bevezetés** almenüt nem használjuk, akkor helyére más, használt program és ikonja kerül. Ha az almenü még látszik, és meg akarjuk tartani, akkor kattintsunk a menü sorára a jobb egérgombbal, majd adjuk ki a helyi menü **Rögzítés a Start menüben** parancsát!

Mivel a megfelelő parancsokat, alkalmazásokat később részletesen tárgyaljuk, itt csak röviden foglaljuk össze ezeket.

1-1. ábra

 A Windows 7 újdonságainak ismertetése az interneten paranccsal az interneten felkereshetjük a gyártó webhelyét, ahol bővebb információkat kapunk a Windows 7 operációs rendszer újdonságaival, használatával kapcsolatban és támogatást kapunk a számítógép legnagyobb teljesítményt nyújtó beállításához.

 A Windows személyre szabása paranccsal a vezérlőpult **Személyre szabás** elemét indíthatjuk, amelynek lehetőségeit a *Testre szabás* című kötetben részletesen bemutattunk. A beállításokkal ízlésünknek és munkastílusunknak megfelelően határozhatjuk meg a Windows témát, amely magába foglalja az asztal hátterének, az ablakszínnek, a képernyővédőnek beállítását, valamint

ezek és a rendszereseményekhez kapcsolódó hangok megadását. Az egyénileg összeállított témák elmenthetők és másik számítógépen, vagy ugyanazon a gépen, de más felhasználó számára megoszthatók.

A **Fájlok és beállítások átvitele egy másik számítógépről** paranccsal egyetlen utasítással vihetjük át ezeket az elemeket (dokumentumokat, zenéket, fényképeket, kedvenceket, e-maileket, programbeállításokat) egy régi számítógépről egy újra. Ez az eljárás nem jelenti a teljes lemez archiválását, illetve az összes egyéni fájl átvitelét!

Az **Otthoni csoport használata az otthonában található más számítógépekkel történő megosztásra** paranccsal – tartományba nem kötött számítógépek esetén – létrehozhatunk otthoni csoportot, amely a csoport számítógépei közötti kép, zene, videó, dokumentum és nyomtatómegosztás legkönnyebb módja. A megosztásra vannak más, komplikáltabb módok is, amelyeket tartományi számítógépeken (munkahelyi hálózatban) szintén alkalmazhatunk.

A Windows 7 futtatását alapvetően az általános jogú felhasználó fiókba bejelentkezve érdemes használni. Egyes beállítások, programfuttatások viszont igénylik a rendszergazda fiók használatát, vagy legalábbis esetenként a rendszergazda jelszavát. Az **Itt adható meg, hogy mikor jelenjen meg értesítés a számítógép** paranccsal azt adhatjuk meg, hogy ez milyen szigorúsággal, gyakran történjen. Az ilyen, rendszergazdai jelszót igénylő parancsok, gombok, hivatkozások mellett megjelenik a figyelmeztető jel is.

A Windows korábbi változataiban szerepelt néhány olyan program (például a videó szerkesztő Windows Movie Maker), amelyet most – ingyenesen – külön tölthetünk le. Ehhez és más, hasznos alkalmazások eléréséhez használható a **Kapcsolódás az internethez a Windows Live Essentials beszerzés** parancs. Az alkalmazásokkal később a fejezetben részletesen foglalkozunk.

A **Fájlok biztonsági mentése** paranccsal azonnal biztonsági másolatot készíthetünk a fényképekről, zenékről, videókról és más dokumentumainkról. Beállíthatjuk a rendszeresen ismétlődő automatikus mentés tulajdonságait is.

Az **Új felhasználók felvétele a számítógépen** paranccsal módosíthatjuk saját jelszavunkat, módosíthatjuk a fiókhoz tartozó képet, jelszót és rendszergazdaként, vagy a rendszergazdai jelszó birtokában létrehozhatunk új felhasználói fiókokat és kezelhetünk más felhasználói fiókokat is.

A **szöveg képernyőn megjelenő méretének módosítása** paranccsal a vezérlőpult **Képernyő** elemét jeleníthetjük meg, amelyen nagyobb betűméretet és egyéb tulajdonságokat állíthatunk be. Részletesebben lásd a *Testre szabás* című kötetben.

Alapértelmezett programok

A Start menü **Minden program elemének** választása után, vagy a vezérlőpultról indíthatjuk az **Alapértelmezett programok** alkalmazást, amely az egyes fájltypusokhoz és protokollokhoz alapértelmezetten tartozó programok meghatározására, a programok hozzáférhetőségének és alapértelmezéseinek beállítására szolgál. Az **Alapértelmezett programok** ablakból indítva állíthatjuk be az alapértelmezett műveleteket a CD-k és más adathordozók automatikus lejátszásához (ezt elérhetjük a **Vezérlőpult ▶ Hardver és hang ▶ Automatikusan lejátszás** elemének választásával is). A beállításokat a *Testre szabás* kötetben részleteztük.

Minialkalmazások tára

A Windows korábbi változataiban is használhattunk mindenféle, az asztalon elhelyezhető az asztali minialkalmazásokat (ezeket nevezik widget-nek vagyis Windows gadgeteknek, „bigyóknak” is). Ezekkel az asztalon megjeleníthetünk automatikusan, rendszeres időközönként frissülő weblapokat, órát, naptárat, híreket, időjárás-jelentést vagy képeket.

A megfelelő minialkalmazást a Start menü **Minden program elemének** választása után, a **Minialkalmazások tára** paranccsal, a vezérlőpult **Asztali minialkalmazások** parancsával állítjuk be. Eze-

ket telepítésük után akár egyszerre kapcsolhatunk be vagy ki az asztal helyi menüjének **Asztali minialkalmazások megjelenítése** parancsával. Ha ez nem látszik, akkor egyenként kapcsolhatjuk ki az alkalmazásokat a Bezárás ikonnal (vagy a helyi menü **Minialkalmazás bezárása** parancsával), mely a többi vezérlőikonnal együtt akkor jelenik meg, ha a kurzort a minialkalmazás fölé mozgatjuk. A minialkalmazás kisebb, nagyobb nézete közt is ilyen ikonokkal váltunk. Az egyes minialkalmazások saját beállítási lehetőségekkel rendelkeznek, amelyeket a Beállítások ikonnal érhetünk el. Ezek alkalmazásonként eltérnek egymástól ezért itt nem tárgyaljuk részletesen. A minialkalmazások az asztalon új helyre húzhatók, ezt támogatja a Minialkalmazás húzása ikon is.

A Windows 7 rendszerrel együtt kilenc minialkalmazás települt fel gépünkre, amelyek közül az ablakban választhatunk, vagy továbbiakat kereshetünk az interneten keresztül (lásd az 1-2. ábrát).

1-2. ábra

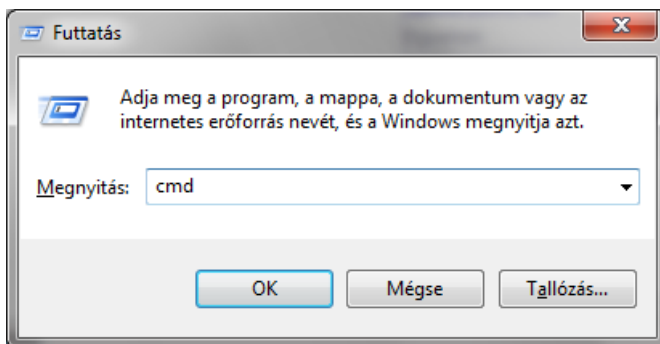
Talán a legfontosabb a friss hírek kijelzése, vagyis a **Hírcsatorna hírek** minialkalmazás, ezért ezt alaposabban bemutatjuk. Az RSS (*Really Simple Syndication*) hírcsatornák linkjei az ilyeneket szolgáltató

webhelyeken történt feliratkozásunk alapján jelennek meg a **Hírcsatorna-hírek** minialkalmazásban. Itt a linkekre kattintva betöltődik az alapértelmezett internet böngészőnkbe a hivatkozott webhely (vagy az előbukkanó kis ablakban megjelenik a rövid hír – lásd az 1-2. ábrát), ahol elolvashatjuk a hírt jelentő cikk teljes egészét. A hírcsatornákra általában ingyenesen lehet feliratkozni, előfizetni, melyet követően megjelennek a folyamatosan frissített tartalmakra vonatkozó linkek az Internet Explorerben vagy az asztali minialkalmazásban.

Futtatás

 A Start menü **Kellékek** almenüjében található **Futtatás** parancs egy párbeszédpanelt jelenít meg, amelynek segítségével elindíthatjuk a **Megnyitás** mezőjébe írt programot (lásd az 1-3. ábrát).

A **Futtatás** parancs régebben a Start menü jobb oldalán jelent meg. A parancs régebbi helyen történő megjelenítésére most is rábírhatjuk a Windowst: **A Start menü testre szabása** párbeszédpanelen kapcsoljuk be a **Futtatás parancs** jelölőnégyzetet! (A párbeszédpanelt a Start gomb helyi menüjének **Tulajdonságok** parancsával megjelenített párbeszédpanel **Start menü** lapján, a **Testreszabás** gombbal hozzuk elő.)

1-3. ábra

A **Futtatás** ablakkal könnyen megjeleníthetjük a menedzsmentkonzolt (*mmc*) vagy a parancssort (*cmd*) – bár mindkét alkalmazás futtatását indíthatjuk másképpen is.